

Висновки. Таким чином, Міністерство внутрішніх справ України самостійно та через свої підрозділи постає суб'єктом забезпечення прав і свобод дітей, на які покладено обов'язки щодо здійснення охорони й захисту прав і свобод дітей, а дотримання працівниками ОВС вимог нормативно-правових актів є основним гарантом забезпечення їх прав і свобод. Значна кількість підрозділів ОВС залучені до виконання законодавчо визначених завдань, спрямованих на захист прав і свобод людини та громадянина, в тому числі прав і свобод дітей, які можна поділити на органи спеціальної та органи загальної компетенції. Принципи діяльності й завдання ОВС та їх підрозділів у сфері захисту прав і свобод дітей визначаються в різноманітних законах та підзаконних нормативно-правових актах.

Список використаних джерел:

1. Корж-Ікаєва Т.Г. Адміністративно-правове забезпечення прав і свобод неповнолітніх : дис. канд. юрид. наук : 12.00.07 / Т.Г. Корж-Ікаєва ; Київський нац. ун-т внутр. справ. – К., 2008. – 176 с.
2. Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справ України : Указ Президента України від 06.04.2011 р. № 383/2011 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/383/2011>.
3. Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей : Закон України від 24.01.1995 р. № 20/95-ВР // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/20/95-%D0%B2%D1%80>.

МАЩУК В. Ю.,

здобувач кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності ОВС
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

УДК 342.56

**АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ
ФУНКЦІОНУВАННЯ АПАРАТІВ СУДІВ ЗАГАЛЬНОЇ ЮРИСДИКЦІЇ**

Розглянуто сучасний стан правового забезпечення діяльності апаратів судів загальної юрисдикції. Проаналізовано зміст та значення основних нормативно-правових актів, що регулюють діяльність апаратів судів загальної юрисдикції в Україні.

Ключові слова: апарат суду, суди загальної юрисдикції, правове забезпечення, нормативно-правовий акт.

Рассмотрено современное состояние правового обеспечения деятельности аппаратов судов общей юрисдикции. Дан анализ содержания и значения основных нормативно-правовых актов, регулирующих деятельность аппаратов судов общей юрисдикции в Украине.

Ключевые слова: аппарат суда, суды общей юрисдикции, правовое обеспечение, нормативно-правовой акт.

The contemporary situation of legal ensuring of general jurisdiction's courts staff activity is determined. The content and importance of basic normative-legal acts which regulate the activity of general jurisdiction's courts staff in Ukraine are analyzed.

Key words: court staff, general jurisdiction's courts, legal ensuring, normative-legal act.

Вступ. У складному комплексі питань, пов'язаних з аналізом діяльності апаратів судів загальної юрисдикції як суб'єктів адміністративного права, важливе місце посідає питання правового регулювання їх функціонування, під яким у сучасній юридичній науці розуміють здійснюване державою за допомогою права і сукупності правових норм упорядкування відповідних суспільних відносин, їх юридичне закріплення, охорону і розвиток [1, с. 256]. Саме за допомогою правового регулювання відбувається такий правовий вплив на правові відносини, внаслідок якого чітко визначається компетенція суб'єктів, організація їх діяльності, а також процесуальний порядок здійснення ними відповідних дій [2, с. 31].

Питання нормативно-правового забезпечення функціонування судів загальної юрисдикції України розглядалися в роботах таких вітчизняних науковців, як В. Авер'янов, В. Бевзенко, Ю. Битяк, А. Борко, М. Вільгушинський, А. Комзюк, В. Кухар, І. Марочкін, Р. Мельник, Л. Москвич, С. Обрусна, О. Пасенюк, Ю. Педько, О. Свида, В. Сердюк, А. Стрижак, І. Туркіна, В. Стефанюк та ін. Проте, незважаючи на велику кількість досліджень у даній сфері, все ще недостатньо дослідженою є та складова нормативно-правової бази України, яка стосується питань організації та забезпечення діяльності апаратів судів загальної юрисдикції, що й визначає актуальність даного дослідження.

Постановка завдання. Метою статті є здійснення комплексного аналізу адміністративно-правових засад функціонування апаратів судів загальної юрисдикції, що передбачає розгляд сучасного стану законодавства України, яке регулює питання організаційного забезпечення діяльності судів загальної юрисдикції, систематизацію і характеристику змісту основних нормативно-правових актів, що регулюють діяльність апаратів судів загальної юрисдикції в Україні, та встановлення місця серед них адміністративно-правового регулювання.

Правові засади функціонування апаратів судів загальної юрисдикції являють собою доволі значний масив нормативно-правових актів, що визначають мету, принципи, завдання, функції їх діяльності та ін. Визнаючи комплексний характер законодавства, яке закріплює правові засади функціонування апаратів судів, оскільки воно містить норми цілої низки галузей права, відзначимо, що судове адміністрування з точки зору правового впливу забезпечується переважно нормами адміністративного права, які закріплюють і впорядковують значну кількість внутрішньоорганізаційних відносин у діяльності судів, що вказує на загальну можливість класифікації нормативно-правових актів за функціонально-цільовим та структурно-організаційним критеріями [3, с. 16]. Саме норми адміністративної галузі права закріплюють і впорядковують значну кількість внутрішньоорганізаційних відносин у діяльності судів загальної юрисдикції, яка стосується кадрового забезпечення, державно-службової, контрольної, охоронної діяльності тощо.

Аналізуючи нормативно-правові акти, що складають правову основу діяльності апаратів судів загальної юрисдикції, більшість сучасних науковців розподіляють їх на окремі групи за ієрархічною ознакою, що відбиває їх юридичну силу [4, с. 9; 3, с. 26]. Отже, система адміністративно-правового забезпечення функціонування апаратів судів загальної юрисдикції України може бути представлена як узгоджена за змістом і впорядкована відповідно до юридичної сили система законодавчих та підзаконних нормативно-правових актів. До найважливіших джерел, які складають правову основу діяльності апаратів судів, слід віднести Конституцію України, Закон України «Про судоустрій і статус суддів» та низку інших законів, норми яких стосуються закріплення основ організації та діяльності апаратів судів загальної юрисдикції.

Положення Конституції України як Основного Закону держави мають принципове значення для організації діяльності апарату суду та його працівників. Зазначимо, що Конституція України не містить норм, які б безпосередньо стосувалися здійснення діяльності апаратів судів, проте, вона закріплює низку важливих положень щодо створення і функціонування судової системи України, визначає основні принципи і засади

судочинства [5, ст. 124-131], закріплює основні принципи організації і діяльності судів, які є вихідними засадами при побудові судових установ та розробці процедур їх діяльності [6, с. 11]. Конституційні засади організації та діяльності судів загальної юрисдикції в Україні (та, відповідно, таких їх складових, як апарати судів) деталізуються у низці законів України, зокрема, у Законах «Про судоустрій і статус судів», «Про державну службу», «Про державний захист суддів, працівників апарату суду і працівників правоохоронних органів», «Про засади запобігання та протидії корупції» та ін.

Закон України «Про судоустрій і статус судів» встановлює правові засади організації судової влади та здійснення правосуддя в Україні, визначає систему судів загальної юрисдикції, статус суддів, систему та порядок здійснення суддівського самоврядування, встановлює систему і загальний порядок забезпечення діяльності судів та регулює інші питання, у тому числі – питання функціонування апаратів судів, діяльність яких спрямована на організаційне забезпечення діяльності судів. Нормативним підґрунтям діяльності апаратів судів загальної юрисдикції є положення, відповідно до якого, організаційне забезпечення роботи суду здійснює його апарат, який очолює керівник апарату [7, ст. 149]. Законом визначається порядок визначення і затвердження загальної структури апаратів судів, встановлюється порядок призначення на посади та звільнення з посад працівників апаратів судів загальної юрисдикції [7, ст. 149], визначаються особливості утворення та діяльності апаратів Верховного Суду України, вищих спеціалізованих судів [7, ст. 150].

Правовий статус працівників апаратів судів загальної юрисдикції визначається Законом України «Про державну службу», який встановлює загальні засади діяльності, а також правовий статус державних службовців, які працюють в державних органах влади та їх апаратах, у тому числі – в апаратах судів [8, ч. 2 ст. 9]. Умови оплати праці, матеріально-побутового, медичного, санаторно-курортного і транспортного забезпечення працівників апаратів судів загальної юрисдикції визначаються на засадах, що встановлені для відповідної категорії працівників апаратів центральних та місцевих органів виконавчої влади [7, п. 5 ст. 149].

Закон України «Про державний захист суддів, працівників апарату суду і працівників правоохоронних органів» встановлює систему особливих заходів державного захисту працівників апарату суду від перешкоджання виконанню покладених на них законом обов'язків і здійсненню наданих прав, а так само від посягань на їх життя, здоров'я, житло і майно [9, ст. 1]. Законом закріплюються права працівників апарату суду та їх близьких родичів, членів сім'ї щодо заходів державного захисту, встановлюються види заходів щодо забезпечення їх безпеки та ін. [9, ст. 3, 5, 12].

Серед інших законів України, які регулюють окремі питання, що стосуються організації та функціонування апаратів судів, можна відзначити:

– Закон України «Про звернення громадян», що регулює питання практичної реалізації громадянами України конституційного права вносити в органи державної влади пропозиції про поліпшення їх діяльності, викривати недоліки в роботі, оскаржувати дії посадових осіб та працівників державних органів (у тому числі й працівників апаратів судів загальної юрисдикції);

– Закон України «Про доступ до судових рішень», який визначає порядок доступу працівникам апарату суду до судових рішень (рішень, судових наказів, постанов, вироків, ухвал), ухвалених судами загальної юрисдикції, а також ведення Єдиного державного реєстру судових рішень та доступ до електронних копій судових рішень з метою забезпечення відкритості діяльності судів та сприяння однаковому застосуванню законодавства;

– Закон України «Про засади запобігання та протидії корупції», що визначає заходи, спрямовані на запобігання і протидію корупції, встановлює основні засади юридичної відповідальності за корупційні правопорушення посадових і службових осіб державних органів, у тому числі й працівників апаратів судів загальної юрисдикції.

Не менш важливе значення для регулювання питань організації діяльності апаратів судів загальної юрисдикції мають міжнародні правові акти, що ратифіковані Верховною Радою України і, відповідно, є складовою частиною національного законодавства [5, ст. 9]. Вихідними нормативними актами для організації діяльності судової влади є Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р. та протоколи до неї, які, окрім закріплення видів і змісту прав і свобод людини, регулюють і питання організації Європейського Суду та здійснення ним правосуддя. Серед інших міжнародно-правових документів у даній сфері слід відзначити такі акти, що стосуються питань організації та забезпечення діяльності судових органів влади, як Резолюція ООН «Основні принципи незалежності судових органів», Європейська хартія про закон «Про статус суддів», Загальна (Універсальна) Хартія Судді та ін. Низка положень, що безпосередньо пов'язані з питанням належної організації судової влади, містяться в актах Комітету Міністрів Ради Європи. Так, Рекомендація R (86) 12 «Про заходи щодо недопущення і скорочення надмірного робочого навантаження на суддів» закликає держави надавати судовим органам необхідні кошти для ефективного розгляду зростаючої кількості справ, що розглядаються судами, а також зменшувати коло завдань, які не стосуються судочинства, вилучаючи їх з судової юрисдикції з метою скорочення будь-якого надмірного навантаження на суди задля покращення якості відправлення правосуддя [10].

Рекомендація № R (95) 12 «Про спрощення управління системою кримінального правосуддя» пропонує вживати заходи, спрямовані на зменшення навантаження на суддів, враховуючи соціальні, економічні та інші умови. Зокрема, з метою покращення використання людських ресурсів рекомендовано звільнити суддів від виконання завдань, які можна покласти на інших агентів, включаючи адміністративних працівників [11].

Рекомендація Комітету Міністрів Ради Європи R (94) «Незалежність, дієвість та роль суддів» встановлює стандарти щодо умов праці суддів. Зазначається, що для ефективної роботи суддів мають бути створені належні умови роботи, у тому числі шляхом:

- надання в розпорядження суддів допоміжного персоналу та відповідного обладнання, зокрема, засобів для діловодства та зв'язку, з тим, щоб вони могли діяти ефективно та без невинуватених затримок;

- вжиття відповідних заходів з тим, щоб доручити виконувати несудові завдання іншим особам, відповідно до Рекомендації R (86) 12 щодо заходів, які спрямовані зменшити навантаження у роботі судів [12]

Рекомендація від 17.11.2010 р. CM/Rec (2010) 12 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам «Щодо суддів: незалежність, ефективність та обов'язки», прийнята з метою суттєвого оновлення Рекомендації Комітету Міністрів Ради Європи R (94) та посилення дії всіх заходів, необхідних для сприяння незалежності суддів, підвищення ефективності їх роботи, зміцнення ролі суддів та судової системи взагалі, передбачає низку заходів щодо вдосконалення організаційного забезпечення судів, серед яких: виділення судам достатнього для ефективної роботи об'єму ресурсів, приміщень та устаткування; забезпечення суддів інформацією, необхідною для прийняття відповідних процесуальних рішень; використання систем електронного розподілу справ і технологій зв'язку та передачі інформації; забезпечення судів як достатньою кількістю суддів, так і кваліфікованим допоміжним персоналом та ін. [13, pp. 33-37]. Підкреслюється, що для попередження виникнення та зменшення надмірного робочого навантаження в судах потрібне вжиття необхідних заходів для забезпечення незалежності судової влади шляхом передачі вирішення несудових питань іншим особам із відповідною кваліфікацією [13, п. 36].

Важливою складовою нормативної бази, що визначає та закріплює правові засади функціонування апаратів судів загальної юрисдикції в Україні, є правові акти, видані Верховною Радою України, Президентом України та Кабінетом Міністрів України, серед яких:

- постанови Верховної Ради України з питань розбудови судової системи, кадрового забезпечення судів тощо («Про Концепцію судово-правової реформи в

Україні), «Про структуру і штатну чисельність апарату Верховного Суду України» та ін.);

– укази та розпорядження Президента України, які стосуються забезпечення належних умов діяльності судів загальної юрисдикції: «Про Концепцію вдосконалення судівництва для утвердження справедливого суду в Україні відповідно до європейських стандартів», «Про додаткові заходи щодо підвищення ефективності виконання рішень судів»; «Про заходи щодо забезпечення належних умов діяльності судів»;

– постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України та центральних органів виконавчої влади, спрямовані на деталізацію відповідних законів України, постанов та указів Верховної Ради та Президента України: «Про граничну чисельність працівників апарату Вищого адміністративного суду України», «Про затвердження граничної чисельності працівників апарату місцевих адміністративних судів та апеляційних адміністративних судів», «Про віднесення посад працівників апарату судів загальної юрисдикції до відповідних категорій посад державних службовців», «Про упорядкування структури та умов оплати праці працівників апарату органів виконавчої влади, органів виконавчої влади, органів прокуратури, судів та інших органів»; «Про затвердження Загальних правил поведінки державного службовця»; «Про затвердження Типового профілю професійної компетентності посади керівника апарату та мінімальних вимог до рівня професійної компетентності осіб, які претендують на зайняття цієї посади» та ін.

Складовою нормативно-правовою бази у сфері регулювання питань організації діяльності апаратів судів загальної юрисдикції є також правові акти органів судової влади, які спрямовані на роз'яснення питань застосування норм права, аналіз та узагальнення судової практики, – Постанови Пленуму Верховного Суду України, Рішення Конституційного Суду України, зокрема, Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про застосування законодавства, що передбачає державний захистсуддів, працівників суду і правоохоронних органів та осіб, які беруть участь у судочинстві» та ін. Це можуть бути також накази судових органів про доведення до відома суддів і працівників апарату суду указів Президента України, постанов Верховної Ради України, актів Кабінету Міністрів України та центральних органів виконавчої влади; накази і розпорядження голів судів з питань, що належать до їх повноважень і не пов'язані з відправленням правосуддя. В. Бабкова підкреслює, що за своєю правовою природою накази голови суду слід розглядати як «вияви адміністративної діяльності керівника судового органу, що звернені до підлеглих та працівників апарату суду, містять обов'язкові для виконання приписи щодо їх поведінки і можуть мати як нормативний, так і ненормативний (індивідуальний) характер» [14, с. 27-28].

Серед інших підзаконних нормативно-правових актів у системі правового забезпечення діяльності апаратів судів загальної юрисдикції в Україні слід також відзначити положення та рішення органів суддівського самоврядування (З'їзду суддів України, Ради суддів України, зборів суддів Верховного Суду України, вищих спеціалізованих судів України) з питань внутрішньої діяльності судів певної юрисдикції чи окремого судового органу: Правила поведінки працівника суду, Положення про апарат Верховного Суду України, Положення про апарат Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Положення про апарат Вищого адміністративного суду України та ін. Акти органів суддівського самоврядування містять у собі елементи адміністративно-управлінських рішень, адже вони є односторонніми юридично-владними волевиявленнями суб'єктів державного управління в галузі правосуддя, що приймаються в рамках закону і призводять до встановлення, зміни чи припинення конкретних адміністративно-правових відносин – відносин щодо організації та забезпечення функціонування судової влади [15, с. 71]. Ці акти не мають процесуальної природи, вони не є актами судової влади у власному їх розумінні, спрямованими на вирішення юридично значущих справ, вони мають принципово інше спрямування

– створення належних умов для виконання наданих їм законом повноважень у процесуальному режимі [14, с. 29].

Особливе місце в загальному масиві нормативно-правових актів, що стосуються питань забезпечення діяльності апаратів судів загальної юрисдикції, займають накази Державної судової адміністрації України, яка, відповідно до Закону «Про судоустрій і статус суддів» та Положення «Про Державну судову адміністрацію України», здійснює організаційне забезпечення діяльності органів судової влади, а також відповідних територіальних управлінь ДСА України. До основних правових документів, що стосуються правових засад функціонування апаратів судів загальної юрисдикції, слід, зокрема, віднести:

1) Накази ДСА України «Про затвердження штатної чисельності працівників апаратів місцевих та апеляційних судів», «Про затвердження Інструкції про порядок взаємодії відповідальної особи апарату місцевого загального суду та інформаційно-технічного адміністратора Єдиного державного реєстру судових рішень при зборі, обробці та надсиланні копій судових рішень в електронному вигляді для внесення до Єдиного державного реєстру судових рішень», «Про затвердження Інструкції про порядок роботи з технічними засобами фіксування судового процесу (судового засідання)» та ін.;

2) низку інструкцій з діловодства в судах загальної юрисдикції: Інструкції з діловодства в місцевих загальних судах, апеляційних судах областей, апеляційних судах міст Києва та Севастополя, Апеляційному суді Автономної Республіки Крим та Вищому спеціалізованому суді України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Інструкції з діловодства в господарських судах України, Інструкції з діловодства в адміністративних судах України;

3) Типове положення про апарат місцевого, апеляційного судів та Типові посадові інструкції працівників апаратів судів загальної юрисдикції, розроблені на підставі Типових положень: Типові посадові інструкції працівників апарату місцевого загального суду; Типова посадова інструкція головного спеціаліста із забезпечення зв'язків з засобами масової інформації (прес-секретаря).

На основі зазначених положень та інструкцій, завданням яких є встановлення єдиних засад діяльності, обсягів функціональних обов'язків та основних вимог щодо їх виконання, прав та відповідальності посадових осіб апарату суду, в кожному конкретному суді розробляються і затверджуються керівником відповідного апарату суду локальні посадові інструкції. Таким чином, значну частку в регулюванні діяльності апаратів судів складають локальні нормативні акти, що розробляються та в установленому законом порядку затверджуються у кожному суді: правила внутрішнього розпорядку, посадові інструкції помічників, консультантів та ін. Локальними нормативними актами може також встановлюватися порядок прийому громадян, порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних посад державних службовців, порядок приведення їх до присяги та ін. [16, с. 340-341].

Висновки. Отже, створення необхідних умов для ефективної організації діяльності судів загальної юрисдикції в Україні вимагає упорядкованого, послідовного та системно-логічного правового забезпечення функціонування апаратів судів.

Правові засади функціонування апаратів судів загальної юрисдикції України складає ієрархічно систематизована система законодавчих та підзаконних нормативно-правових актів, що визначають мету, принципи, завдання, функції діяльності апаратів судів, окреслюють їх правовий статус. Відповідно до юридичної сили, серед нормативно-правових актів, які у своїй сукупності становлять правову основу функціонування апаратів судів загальної юрисдикції України, виділено:

1) Конституцію України;

2) Закони України «Про судоустрій і статус суддів», «Про державну службу», «Про державний захист суддів, працівників апарату суду і працівників правоохоронних органів», «Про засади запобігання та протидії корупції» та ін.;

3) міжнародні і міждержавні правові документи, ратифіковані Верховною Радою України (декларації, угоди, конвенції, резолюції, рекомендації та ін.);

4) Постанови Верховної Ради України, укази та розпорядження Президента України; постанови і розпорядження Кабінету Міністрів України та центральних органів виконавчої влади;

5) правові акти органів судової влади – Постанови Пленуму Верховного Суду України, Рішення Конституційного Суду України, накази і розпорядження голів судів (місцевих, апеляційних, вищих спеціалізованих, Верховного) та ін.;

6) положення та рішення органів суддівського самоврядування – З'їзду суддів України, Ради суддів України, зборів суддів Верховного Суду України, вищих спеціалізованих судів України;

7) накази, інструкції, типові положення, типові посадові інструкції Державної судової адміністрації України та територіальних управлінь ДСА;

8) локальні нормативні акти, що приймаються відповідними судами загальної юрисдикції у межах їх компетенції – посадові інструкції, правила внутрішнього розпорядку, розпорядження голови суду, керівника апарату та ін.

Основу законодавства, яке стосується питань регулювання діяльності апаратів судів загальної юрисдикції України, складають переважно норми адміністративного права, котрі закріплюють і впорядковують значну кількість внутрішньоорганізаційних аспектів функціонування судів, які безпосередньо пов'язані з діяльністю апаратів судів щодо кадрового забезпечення, державно-службової, контрольної, охоронної діяльності судових органів і спрямовані на підвищення стабільності, послідовності та узгодженості адміністративно-правового регулювання діяльності судів загальної юрисдикції України.

Список використаних джерел:

1. Осауленко О. І. Загальна теорія держави і права : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / О. І. Осауленко. – К. : Істина, 2007. – 336 с.
2. Посібник помічника судді загального суду / Осика І. М. (ред.). – К. : Проект ЄС «Прозорість та ефективність функціонування судової системи України: компонент державної служби», 2010. – 509 с.
3. Обрусна С. Ю. Адміністративно-правові засади реформування судової системи України : автореф. дис. ... на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес ; фінансове право ; інформаційне право» / Харк. нац. ун-т внутрішніх справ. – Х., 2011. – 35 с.
4. Бевзенко В. М. Адміністративні суди України : навч. посіб. / В. М. Бевзенко. – К. : Алерта, КНТ, 2006. – 271 с.
5. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
6. Факас І. Б. Конституційно-правові принципи організації та діяльності судів загальної юрисдикції в Україні : автореф. дис. ... на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.02 «Конституційне право; муніципальне право» / І. Б. Факас ; Київ. нац. ун-т внутр. справ. – 2009. – 17 с.
7. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 07.07.2010 р., № 2453-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 41-42, № 43, № 44-45. – Ст. 529.
8. Про державну службу : Закон України від 16.12.1993 р., № 3723-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 52. – Ст. 490.
9. Про державний захист суддів, працівників апарату суду і працівників правоохоронних органів : Закон України : від 23.12.1993 р., № 3781-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 11. – Ст. 50.
10. Рекомендация Комитета Министров Совета Европы государствам-членам от-

носителю мер по недопущению и сокращению чрезмерной рабочей нагрузки на суды от 16.09.1986 г., № R (86) 121 // Российская юстиция. – 1997. – № 7. – С. 8.

11. Рекомендация Комитета Министров государствам-членам относительно управления системой уголовного правосудия от 11.09.1995 г., № R (95) 12 // Организация и деятельность адвокатуры в России / Сост. В. М. Ануфриев, С. Н. Гаврилов. – М. : Юриспруденция, 2001. – 574 с. – С. 310-313.

12. Рекомендация Комитету министров Ради Європи № R (94) 12 щодо незалежності, дієвості та ролі суддів // Вісник Верховного Суду України. – 1997. – № 4(6). – С. 10-11.

13. Рекомендация 12 Комитету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо суддів: незалежність, ефективність та обов'язки від 17.11.2010 р., CM/Rec (2010) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/994_a38.

14. Організація роботи суду : навч. посіб. [для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] / І. Є. Марочкін, Л. М. Москвич, О. М. Овчаренко та ін. ; за заг. ред. І. Є. Марочкіна. – Х. : Право, 2012. – 256 с.

15. Стрижак А. Судове управління в Україні. Теоретичні основи і правове регулювання: монографія / А. Стрижак. – Ужгород : Патент, 2004. – 120 с.

16. Організація судових та правоохоронних органів : підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / І. Є. Марочкін, Н. В. Сібільова, В. П. Тихий та ін. За ред. І. Є. Марочкіна, Н. В. Сібільової. – Х. : ТОВ «Одіссей», 2008. – 528 с.

ПОГОРІЛЕЦЬКА А. В.,

старший викладач кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін
(Криворізький факультет Національного університету «Одеська юридична академія»)

УДК 342.5

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВИЙ МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА ГРОМАДЯН НА ОФІЦІЙНУ ІНФОРМАЦІЮ

Статтю присвячено дослідженню теоретичних і практичних питань забезпечення права громадян на офіційну інформацію в Україні. З'ясовано сутність організаційно-правового механізму забезпечення права громадян на офіційну інформацію. Сформульовано авторське визначення організаційно-правового механізму забезпечення права громадян на офіційну інформацію.

Ключові слова: право на офіційну інформацію, організаційно-правовий механізм, суб'єкт владних повноважень, засоби забезпечення права громадян на офіційну інформацію.

Статья посвящена исследованию теоретических и практических вопросов обеспечения права граждан на официальную информацию в Украине. Выяснена сущность организационно-правового механизма обеспечения права граждан на официальную информацию. Сформулировано авторское определение организационно-правового механизма обеспечения права граждан на официальную информацию.

Ключевые слова: право на официальную информацию, организационно-правовой механизм, субъект властных полномочий, средства обеспечения права граждан на официальную информацию.

